

Do użytku wewnętrznego

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA im. Stanisława Staszica w Krakowie

BIULETYN REKTORA

1 października

1988 r.

Spis treści :

1. Konferencje, spotkania	str. 2
2. Gościłi w AGH	str. 6
3. Informacje różne	str. 11

1. Konferencje, spotkania

W dn. 5-7 września odbywała się międzynarodowa konferencja Zwalczania Hałasu NOISE CONTROL '88. Zgromadziła ponad 400 naukowców i inżynierów, m.in. z CSRR, Węgier, NRD, ZSRR, Bułgarii, Rumunii, Chin, Jugosławii, RFN, USA, Danii, Wielkiej Brytanii. Uczestnicy konferencji wysłuchali 120 referatów, w których przedstawiono m.in. najnowsze sposoby i metody służące do pomiaru hałasu i wibracji, wyniki aktualnych badań w tej dziedzinie. Najwięcej jednak miejsca w dyskusji poświęcono sposobom walki z tymi uciążliwościami.

Należy podkreślić, że hałas i wibracje zanieczyszczają środowisko, ale w wielu przypadkach są szkodliwe dla człowieka i innych organizmów żywych. Badania zespołu prof. Zbigniewa Engla wykazują, że aż 21% powierzchni kraju zanieczyszczona jest hałasem powyżej 60 dB. Ponad 12.000.000 osób narażone jest na ponadnormatywne oddziaływanie hałasu, a ok. 4.200.000 cierpi z tego powodu w przemyśle, transporcie, gospodarce uprzemysłowionej. Powyższe liczby wskazują na katastrofalny stan akustyczny naszego środowiska. Zdecydowanie negatywnie odbija się ona na zdrowiu społeczeństwa, także jakości i żywotności maszyn, urządzeń, środków transportu i innych. Ochrona środowiska przed hałasem i wibracjami wymaga kompleksowych i skoordynowanych działań we wszystkich dziedzinach gospodarki. Naukowcom i inżynierom życzymy udanych opracowań w tym zakresie.

Konferencji towarzyszyła wystawa sprzętu pomiarowego wibracji i hałasów.

Polska jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych krajów Europy. Ponad 10% powierzchni kraju jest uznane za obszar klęski ekologicznej ze względu na koncentrację w powietrzu dwutlenku siarki /w centrum Krakowa 2-krotnie przekracza dopuszczalne normy/, koncentracje pyłów, czy zasolenia wody Wisły. Takie stwierdzenia padały na Seminarium "Energetyka jądrowa a ochrona środowiska naturalnego". Odbywało się ono w dn. 6-9 września. W dyskusji wiele miejsca poświęcono prezentacji sposobów zmiany tej sytuacji - ograniczanie ilości spalonego węgla a więc oszczędzanie energii i zmniejszenie w ten sposób energochłonności naszego dochodu narodowego osiarczanie węgla, spalin, instalację filtrów, a może najwłaściwsza droga - wykorzystanie innych źródeł energii.

Jak wiadomo, opcja rozwoju energetyki jądrowej budzi emocje i wywołuje sprzeczności. Jest to spowodowane różnymi czynnikami natury psychologicznej ale przede wszystkim brakiem wiedzy w społeczeństwie w zakresie biologicznego działania promieniowania jonizującego oraz przebiegu procesów jądrowych i rozwiązań technicznych energetyki jądrowej. Ludzie nie zdają sobie na przykład sprawy z tego, że reaktor w Czernobylu był zupełnie innym typem reaktora niż reaktory energetyczne powszechnie stosowane na świecie, do których będą się zaliczać reaktory w polskich elektrowniach jądrowych. Fałszywe wyobrażenia w tych sprawach są niestety także udziałem ludzi wykształconych, m.in. personelu medycznego i kadry inżyniersko-technicznej. W tej sytuacji ludzie są wyjątkowo podatni na plotki i fałszywe lub błędnie interpretowane informacje.

Miejmy nadzieję, że wnioski z seminarium będą szeroko rozpowszechnione i chociaż częściowo zostaną zrealizowane.

W dn. 8-10 września odbywała się już 15 konferencja wykładowców przedmiotu ekonomika obrony. 60 uczestników dyskutowało nad przestrzennymi problemami obrotowo-ekonomicznymi. W konferencji uczestniczyli wykładowcy z uczelni politechnicznych, ekonomicznych, pedagogicznych, rolniczych, uniwersytetów i akademii wojskowych, a także goście z Bułgarii, NRD i Węgier.

Uczestnicy konferencji wzięli udział w pokazowych wykładach z zastosowaniem mikrokomputerów.

Już trzeci raz spotkali się naukowcy z Technicznego Uniwersytetu w Clausthal i Akademii Górniczo-Hutniczej, by wymienić doświadczenia. W tym roku dyskusja koncentrowała się m.in. wokół reakcji jonów na powierzchni szkielek. Prace te prowadzone są w celu zwiększania wytrzymałości fizycznej i chemicznej szkielek, nadania im określonych własności. Prowadzone również dyskusje nad nowymi aspektami otrzymywania szkielek metodą "sol -gel".

Tę formę współpracy z Inst. für Nichtmetallische Werkstoffe zainicjował w 1984 r. Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki. Sympozja organizowane są co dwa lata a tegoroczne odbywało się w dn. 21-22 września w Akademii.

W dn. 22-25 września odbywała się konferencja naukowa nt. "Wychowanie w wyższej uczelni a postawy studenckie". Uczestnicy konferencji w referatach zawarli m.in. spostrzeżenia dotyczące przyczyn złego stanu w tej dziedzinie naszego życia. Podkreślali, że w praktyce akademickiej funkcjonują, już zakorzenione, przesady, że praca dydaktyczno-wychowawcza z młodzieżą traktowana jest jako drugorzędna w stosunku do działalności naukowo-badawczej. Praca dydaktyczno-wy-

chowawoza nauczycieli akademickich zaliczana jest do prac nieprodukcyjnych, pauperyzując wszystkich tych, którzy się nią zajmują. W dyskusji wiele miejsca poświęcono wpływowi sytuacji polityczno-społeczno-gospodarczej na proces wychowania, a w konsekwencji na postawy młodych ludzi.

Ocena stanu procesu wychowania, czynników wpływających na postawy, jakość tych postaw poparta była prowadzonymi badaniami i obserwacjami m.in. młodej kadry dydaktycznej, czy samych studentów.

W konferencji uczestniczyli goście z Czechosłowacji, NRD i Związku Radzieckiego.

"Sądzę, że wyrażam opinię całej społeczności akademickiej, mówiąc że tę kolejną szansę potrafimy wykorzystać zarówno dla zjednoczenia naszych szeregów, dla przywrócenia roli i rangi uczelni w społeczeństwie, w życiu kraju, ale także dla uczynienia ze szkół wyższych znaczących ogniw podbudowujących siłę naszego państwa, państwa na miarę naszych ambicji i możliwości.

Z tym poczuciem patriotycznego obowiązku i uzasadnioną, w co głęboko wierzę, nadzieją na spełnienie oczekiwań wszystkich akademickich społeczności ogłaszam, ostatni przed Jubileuszem 70-lecia, rok akademioki 1988/89 w Akademii Górniczo-Hutniczej imienia Stanisława Staszica - za otwarty!" - tymi słowami zakończył przemówienie inauguracyjne Prorektor prof. Józef Giergiel. Na 12 wydziałach, na 13 kierunkach studiować będzie w Akademii ponad 6.500 studentów. Na I roku powitaliśmy 1.240 osób. Oczywiście najliczniejszym wydziałem jest Elektrotechnika, Automatyka i Elektronika. Na tym Wydziale uruchomiono właśnie nową specjalność - automatyzację procesów przemysłowych.

Uroczystość naszą zaszczytlił swoją obecnością m.in. poseł na Sejm, członek Biura Politycznego, Przewodniczący OPZZ Alfred Miodowicz,

Sekretarz KK PZPR Władysław Kaczmarek, V-ce Przewodniczący KK SD Stanisław Pilniakowski, członek Prezydium KK ZSL Andrzej Hareźlak, członek Kolegium Rektorów szkół wyższych Krakowa - Rektor PK prof. Tadeusz Muszyński, nasi wychowankowie i przyjaciele.

Jeśliś zrobił co dobrego, a inny tego dobrodziejstwa doświadczył, po oś - jak głupiec - szukasz poza tym jeszcze czegoś trzeciego, a to albo sławy dobroczyńcy, albo wzajemności".

Marek Aureliusz

2. Gościli w AGH

1. prof. Philip Wigen	USA - Inst. Metalurgii
2. prof. B. Fojta	CSRS - Inst. Metalurgii
3. dr Dieter Bihmann	Institut de Geologie Strasbourg-
Fracja - MIMB10 4.09.-10.09.88
4. prof. Karol Maurer	Institut für Metallkunde und
Werkstoffprüfung Leoben, Austria
I.Met. 12-19.09.88
5. prof. A. Flowerdue	Universytet Kent w Canterbury,
W. Brytania -Inst. Automatyki
13.-20,09,88

6. prof. Jacek Żelkowski Technische Universität Clausthal
RFN 31.08.-9.09.88 LEWIFS
7. prof. Hsun HU University of Pittsburgh, USA Instytut
Metalurgii 12.09.-19.09.88
8. doc. J.Dvoracek Wyższa Szkoła Górnicza-Ostrawa
CSRS 30.08.-2.09.88 Inst. Projektowa-
nia i Budowy Kopalń
9. inż. O.Krajnik " "
10. doc. P.Snapka " "
11. prof. J.Franse Uniwersytet w Amsterdamie- Holandia
Inst. Metalurgii 6.-14.09.88
12. doc. G.Jordanow Wyższy Inst. Chemiko-Technologiczeski
Instytut Burgas, Bułgaria
19.-28.09.88
13. doc. B.Bogdanow " "
14. doc. L.Lubczew " "
15. dr H.Lubczew " "
16. prof. Li Peizi Head of Dep. Fluid Acustic, Beijing
Chiny Inst. Mech. i Wibr. 2.3.09.88
17. doc. I.Ballo Słowacka Akademia Nauk, Bratysława -
CSRS Inst. Mech. i Wibr. 2.-8.09.88
18. prof. M.Heckl Technische Universität, Berlin NRD
Inst. Mech. i Wibr. 4.-8.09.88
19. prof. Kolmer F. VOZONT Praga - CSRS Inst. Mech i Wibr.
20. prof. W.Kraak Technische Universität Dresden - NRD
Inst. Mech. i Wibr. 4.-8.09.88
21. dr L.Czabalay Optical, Acoustical and Filmtchnical
Society Węgry Inst. Mech. i Wibr.
4.-8.09.88

37. dr S.Wilke
Ingenieurhochschule - Kⁿothen - NRD
Inst. Podstaw Bud. Maszyn 3.-8.10.88
38. dr J.Fenk
Bergakademie Freiberg - NRD,
Inst. Geod. Górn. I przemysłowej
3.-9.10.88
39. inż. F.Michalikova
Wyższa Szkoła Techniczna Koszyce
CSRS - Inst. Przeróbki i Wyk. Sur.
Min. 4.-13.10.88
40. dr D.W.Balin
Leningradzki Instytut Fizyki Jądrowej
Gatczyzna MIFITJ 25.09.-13.10.88
41. dr J.W.Smirlenin
" "
42. dr E.G.Sachnowski
" "
43. prof. J.Chaisent
Universited d'Orleans Francja
MIMB10 19.-25.09.88
44. doc. Sutagin
Moskiewski Instytut Geol.-Poszukiwaw.
ZSRR Inst. Wiertniczo-Naftowy
3.-12.10.88
45. doc. Sergeew
" "
46. prof. A.Polak
Moskiewski Inst. Stali i Stopów ZSRR
Inst. OIZP 19.09.-3.10.88
47. doc. W.Zematowa
Moskiewski Inst. Stali i Stopów ZSRR
Inst. Nauk Ekonomicznych 19.09.-3.X.88
48. prof. W.I.Sawczenko
Uniwersytet Kijowski ZSRR
Inst. Pod. Budowy Maszyn 4.-9.10.88
49. doc. T.J.Kiepicz
Uniwersytet Kijowski ZSRR
Inst. Pod. Budowy Maszyn 4.-9.10.88
50. prof. I.I. Bugakow
Uniwersytet Leningradzki - ZSRR
Inst. Pod. Budowy Maszyn 4.-9.10.88

51. prof. H.Kulke	TU Clausthal - RFN Inst. Wiertniczo-Naftowy 11.-16.10.88
52. inż. J.Koester	" "
53. dr C.Sanetra	TU Clausthal - RFN Inst. Maszyn i Automatyki 10.-16.10.88
54. prof. Hodeki Aoki	Tokyo Medical and Dental, Japonia MIMBIO 12.-18.10.88
55. prof. LJU TING CHENG	Xian Mining Institut-Chiny Inst. Geomechaniki Górniczej 3.9.-20.10.88
56. prof. NEN TENG YOUNG	" "
57. inż. M.HILLMER	Bergakademie Freiberg NRD IPPIM 10.-14.10.88
58. inż. G.Poppe	" "
59. dr J.Richter	" "

Mając wyliczony czas i odmierzone wyrazy, człowiek nie mówi za wiele i przyswyożaja się myśleć tylko o tym, co jest istotne. W ten sposób mając mniej czasu do życia, żyje się podwójnie".

R.Rolland

3. Informacje różne

UPRZEJMIE PRZEPRASZAM ZA PRZESTAWIENIE
STRONIC W BIULETYNIE REKTORA /Sprawo -
zdanie Rektora za okres od 1 września
1987 r. do 30 września 1988 r. / stro-
nica 18 wydrukowana została jako 19,
stronica 19 jako 20 i 20 jako 18.

W Konkursie "MISTRZ TECHNIKI '87" organizowanym przez Naczelną Organizację Techniczną, redakcję "Życia Warszawy" nagrodę specjalną wraz z wyróżnieniem honorowym Rady Stołecznej NOT za wybitne osiągnięcia w dziedzinie techniki w roku 1987 otrzymał zespół, w którego składzie pracował prof. dr hab. inż. ARTUR BĘBEN.

Nagrodę II stopnia Prezydium Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów za szczególne osiągnięcia w dziedzinie nauki i wdrożenia postępu technicznego zespół Prof. Władysława DOBRUCKIEGO - dr Ryszard Gregorczyk, dr Andrzej Świętoniowski, dr Stanisław Zawada.

Prezydium Komitetu Nagród Państwowych - na wniosek Polskiej Akademii Nauk - przyznało zespołową Nagrodę Państwową I stopnia prof. Andrzejowi Maneckiemu.

Nagrody za osiągnięcia w dziedzinie nauki i postępu naukowo-technicznego Ministra Edukacji Narodowej otrzymali :

indywidualne

dr Tomasz Zorski, doc. Zbigniew Kasina

zespołowe

doc. Jan Wróbel, doc. Józef Gęga, dr Włodzimierz Kowalski, dr Marek Czajkowski, mgr Stanisław Haluch, mgr Roman Dudek, dr Józef Dziadek, mgr Jan Pater, mgr Stanisław Krajewski

zespołowa

dr Stanisław Krawczyk, dr Krzysztof Wójcik, dr Kazimierz Mondalski, dr Józef Kołodziej, dr Jerzy Maduch, dr Maria Bała, dr Jadwiga Jarzyna.

Dr Zdzisław Dziób został wyróżniony Nagrodą II stopnia przez Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie nauki i wdrażania postępu naukowo-technicznego.

Nagrody Ministra Edukacji Narodowej, za działalność dydaktyczną, naukową i za kształcenie kadry, w roku 1988 otrzymali :

NAGRODY INDYWIDUALNE

I stopnia

1. prof. dr hab. inż. Władysław Dobrucki
2. Prof. dr hab.inż. Zbigniew Fajkiewicz
3. Prof. dr hab.inż. Władysław Longa
4. Prof. dr hab. Andrzej Oleś
5. Prof. dr hab.inż. Tadeusz Raczyński
6. Prof. dr hab.inż. Zbigniew Strzelecki
7. Doc. dr inż. Jerzy Szopa
8. Prof. dr hab.inż. Kazimierz Szpunar
9. Prof. dr hab.inż. Eugeniusz Sosiek

II stopnia

1. Prof. dr inż. Marian Banaś
2. Prof. dr inż. Antoni Pach
3. Prof. dr hab.inż. Tadeusz Ryncarz
4. Doc. dr hab.inż. Stefan Śliwiński

III stopnia

1. Dr hab.inż. Janusz Adamowski
2. Doc. dr inż. Jerzy Frydrych
3. Dr hab.inż. Edeltrauda Helios-Rybicka
4. Doc. hab.inż. Jan Kazanecki
5. Dr hab. Zenon Kłapyta
6. Doc. dr hab.inż. Andrzej Łędzki
7. Doc. dr hab. Andrzej Małecki
8. Doc. dr hab.inż. Dorys Mikułowski
9. Dr hab. Mieczysław Rękas
10. Dr hab.inż. Jan Rusek
11. Dr inż. Stanisław Szafran

NAGRODY ZESPOŁOWE

I stopnia

1. Prof. dr hab.inż. Andrzej Bolewski
Prof. dr hab. Andrzej Manecki
2. Prof. dr hab.inż. Roman Ney
Doc. dr inż. Kazimierz Matl
Doc. dr hab.inż. Wiesław Blaschke
Doc. dr hab.inż. Wojciech Górecki

Dr inż. Kazimierz Słupczyński

Dr inż. Andrzej Mysko

Doc. dr hab.inż. Ryszard Uberman

Prof. dr inż. Stanisław Jucha

II stopnia

1. Doc. dr inż. Kazimierz Ślizowski

Marek Dydecki

Zbigniew Piotrowski

III stopnia

1. Dr inż. Marzena Chwastek

Dr Jan Tarkowski

2. Doc. dr hab.inż. Bogdan Dzięgiuk

Dr inż. Jan Pielek

3. Doc. dr hab. Henryk Figiel

Dr inż. Zbigniew Kąkol

Dr Czesław Kapusta

4. Prof. dr hab.inż. Stanisława Jasińska

Dr Jadwiga Orewczyk

Dr Jacek Grochowski

Nominację na profesora zwyczajnego otrzymał :

prof. Kazimierz Przewłocki

prof. Stanisław Pytko

na profesora nadzwyczajnego :

prof. Jan Gocał

prof. Karol Greń

SERDECZNIE GRATULUJEMY

Rektor powołał Społeczną Komisję Mieszkaniową AGH w składzie :

przewodniczący	- doc. Zdzisław Śmietanski,
V-oc przewodniczący	- dr Roman Staszewski,
członkowie	- dr Jan Artymiuk, - mgr Daniel Rutkowski - mgr Michał Zborowski,
sekretarz	- Tadeusz Muter,

Komisja w tym składzie działać będzie do 31 sierpnia 1990 r.

"Przyjąć laur to znaczy zdradzić
rozmiar swojej głowy"

/Stanisław Jerzy Lec/

Ciąg dalszy o wychowaniu ...

"... Wychowanie nigdy nie powinno być
potwierdzeniem życia i jego warunków.
Powinno być przygotowaniem do tworzenia
nowych warunków i nowego życia".

/Bogdan Suchodolski/

Z WYCHOWAWCZEJ PROBLEMATYKI W SZKOLE WYŻSZEJ

Doskonalenie funkcjonowania współczesnej szkoły wyższej nie może ograniczać się do sfery dydaktycznej, badawczej i organizacyjno-strukturalnej - lecz w równej mierze do działalności wychowawczej zarówno w dydaktycznym jak i pozadydaktycznym nurcie pracy uczelni. Ma to szczególną wymowę u progu XXI wieku i wiąże się z ustaleniami w kierunku dobrze sprawdzonych koncepcji na temat takiego wychowania, które wyposaża absolwenta wyższej uczelni nie tylko w oręż intelektualny i praktyczno-merytoryczny - ale także kształtuje w nim inne cechy, które czynią z niego jednostkę w pełni użyteczną dla społeczeństwa. Przejawia się to w opracowanym uczelnianym "Programie Wychowania Młodzieży Akademickiej AGH" oraz w tematyce zadań kierunkowych na nowy rok akademicki 1988/89, określonych przez JM Rektora Prof. dr hab.inż. Jana Janowskiego na posiedzeniu Kolegium Rektorskiego Nr 44 w dniu 31 sierpnia 1988 r. /z udziałem kierownictw instytutów pozawydziałowych i jednostek międzywydziałowych/. Jako pierwsze usytuowane zostały zadania wychowawcze : współpraca w wyborach do samorządów studenckich, kontynuacja rozmów ze studentami, wzmoczenie udziału studentów w pracach naukowo-badawczych, popieranie pozaprogramowych zainteresowań zawodowych i kulturalno-Oświatowych studentów, aktywizacja opiekunów, wzmoczenie udziału studentów w życiu Uczelni w powiązaniu zwłaszcza z Jubileuszem 70-lecia AGH.

W świetle tych zadań nasuwają się refleksje nad problematyką wychowawczą w środowisku uczelni typu technicznego, która stanowi jeden z ważkich czynników warunkujących dalsze podnoszenie poziomu pracy ideowo-wychowawczej z młodzieżą akademicką.

Teoria wychowania, analizując proces kształtowania się osobowości wychowanka, w pierwszym rzędzie ma na uwadze składnik moralny,

całej osobowości każdego człowieka, a więc i osobowości studenta. O kształtowaniu się postawy moralnej osobowości studenta decydują w zasadzie cztery podstawowe czynniki :

- nauczyciel akademicki,
- aktywność studenta
- właściwości, cechy wrodzone - typologiczne i rozwojowe,
- środowisko naturalne, społeczne, kulturowe - czyli środowisko obiektywne i środowisko subiektywne studenta.

Wymienione czynniki rzutują również na kształtowanie się indywidualnych postaw studentów wobec swej uczelni jako instytucji naukowej, kształcącej i wychowawczej. H. Muszyński definiuje wychowanie w szkole wyższej jako "ogół tych zabiegów, które zmierzają do ukształtowania w osobowości studenta sfery emocjonalno-wolicjonalnej, a więc wyposażenie go w system postaw, ideałów, wartości i zasad, które wyznaczają jego stosunek do świata".

Szeroki zakres działania wychowawczego w uczelni na kształtowanie się postaw studentów sprawia, że jest ono domeną działania powszechnego o zróżnicowanych zakresach, formach, i metodach, różnych świadomie organizowanych elementach procesu wychowawczego, obejmującego zarówno ogół nauczycieli akademickich, jak też i ogół młodzieży.

Owa powszechność - jak słusznie zauważa w swych pracach Z. Kietlińska - sprawia, że szczególnie ważny i istotny staje się problem właściwych relacji student - nauczyciel akademicki, problem należytego podejścia do młodzieży, a więc zastosowanie odpowiedniej metody i wytwarzanie najwłaściwszej atmosfery wychowawczej. Długotrwały a zwłaszcza niełatwy jest proces kształtowania się postaw. Wymaga długotrwałego i wielokierunkowego działania opartego na takich metodach, które temu działaniu zapewniają prawdziwą skuteczność.

Wszak głównym celem pracy każdej wyższej uczelni jest jak najlepsze przygotowanie studentów do pełnienia ról zawodowych, co wymaga

nie tylko wyposażenia ich w wiedzę i umiejętności fachowe, ale także kształtowania dyspozycji osobowościowych umożliwiających skuteczne wypełnianie określonych ról społecznych oraz wdrożenia studentów do samowychowania. Stąd formułowanie celów wychowawczych oraz planowanie na dany rok akademicki właściwych sytuacji do ich realizacji wymaga ze strony nauczycieli akademickich gruntownej znajomości sylwetki osobowej absolwenta danego kierunku studiów, oraz ideału wszechstronnie rozwiniętej osobowości - a z drugiej strony umiejętności wybierania z nich tych dyspozycji, które w sposób najbardziej pełny mogą być rozwijane bądź doskonalone podczas konkretnych zajęć dydaktycznych.

Wiąże się to z aktywnym udziałem każdego nauczyciela akademickiego w realizacji zadań wychowawczych Uczelni i traktowanie ich przez niego na równi z zadaniami badawczymi czy dydaktycznymi. Istotnym jest też uwzględnianie faktu, że w szkole wyższej istnieje odmienny niż w innych instytucjach szkolnych rodzaj stosunków wychowawczych. Dojrzałość młodzieży akademickiej, jej aspiracje i ochotę działania decydują o tym, że może ona występować nie jako przedmiot oddziaływań wychowawczych, ale jako czynny uczestnik organizacji procesów wychowania. Jest to zatem stosunek wychowawczy, w którym zostaje uznana podmiotowość wszystkich uczestników procesu wychowania.

/Dr inż. Ryszard CZEKAJOWSKI/

**druk wykonano z gotowych
dostarczonych oryginałów
ZG AGH 803/88-500**